

Hiteles házasságokról álmodom

Vannak a miénknél jóval nagyobb múltú és híres házasságok, miként a Püskiék 71, Máraiék 66, Kós Károlyék 63 évükkel. És milyen évekkkel! Jól megküzdött évekkkel. Gyümölcsözően vajúdott évekkkel. En nem írtam kézzel és egy példányban 8 székely szerelmes balladát, mint Kós írt Idájának... Feleségemmel, Zsikémmel mi 8 leány- és 8 fiúkölteményt hoztunk a világra. A már ringatható 22 unokánk pedig reményt fakasztó jövőkép hordozója. Csak semmi rózsaszín köd! Gyermekkölteményeink egyediek, minden, korosztályuknak megfelelő kajlaságukkal és éretnyűkkel. Volt, van, lesz itt még megküzdenni való. Összemosolygó vigaszunk, hogy mi sem glóriával jöttünk a világra. Máig sem sikerült megszentülnünk. Hogy mégis kikerekedett valami, az rajtunk kívül még sok erőnek köszönhető.

Ugye, nagyon szomorú lenne, ha számunkra az Anyák napja kellene ahhoz, hogy felfigyeljünk az anyákra? Ugye, mi nagycsaládok a házasság ünnepi hetét sem mulasztásaink pótlására használjuk – mint a felekezetiükbe beleszületett hívők, akik a „sátoros ünnepek” templomlátogatásával akarják letudni az év hitetlen betyárságait. Hihetetlen mennyiségű és minőségű olvasható, hallgatható anyag kering arról, hogy hogyan kellene szép házasságban élnünk. Ez nagyon dicséretes. Magam is vallom: amilyen az érték-szemléletem, olyan a jobba levési esélyem. Ha tudom, belátom, hogy mi az eszmény, és hol vannak a gyenge pontjaim, akkor van esélyem a fejlődésre. Így lehet a dicséretes lehetőségéből gyümölcsözőbb minőségi élet. Minőségibb házasság. Abba a korosztályba tartozom, amely Gyökössy Bandi bácsi bölcs lelkesítő terapeuta gondolatain, Bulányi Gyurka bácsi piarista szerzetesi, kemény normára nevelésén cseperedett a házasság ügyében. A magam, a magunk felelőssége azonban sosem volt rájuk vagy bárki másra átruházható, áthárítható. Bajainkat magunknak kellett megoldanunk. Persze nagy erőt jelent az embernek, ha tudja: sokak aggódó, drukkolóan biztató ember imádságos szeretete van velünk. És értünk.

Olyan könnyű belesodródni a kapott értékeket elnyelő életbe.

„Nagycsaládok vagyok, hát segítsenek! A család oltárán égetem el az életemet, hát karoljanak fel...” Tisztázzuk ezt! Nekünk senki nem tette kötelező feladatá, hogy nagycsalád legyünk. Hogy a mi életre szóló szövetségünk természetes következményeként az átlagnál sokkal nagyobb létszámúak lettünk, ez nem jelenthette azt, hogy mások nyakára szüljünk – nagyszülőkére, testvérekére, baráti körünkére, egyesületünkére, társadalmunkéra. A magunk szeretetére szülünk. Nem vártuk el, de nagy áldás volt, amikor valakik észrevették anyagi megroppanásainkat. Segítségüket rendkívüli ajándéknak éltük meg. Mások nagylelkűsége tanított meg értékáramoltatóvá fejlődünk – mindent elnyelőből, föléből értékteremtővé és értékáramoltatóvá válnunk. Nem csupán anyagiakban. A házasság nem gyerekgyár, hanem minőségi emberek elszaporítása a földön. Szándékában mindenképpen, és a sikertelenség nem adhatja fel velünk a jó elvet.

A házasság anyagi üzemelésére sokat figyel a világ. „Hogy bírjátok, mennyiből jöttök ki, mi mindenre vagytok jogosultak...?” – szoktak záporozni a riporter kérdések. Felületen lépegető kedveskedni akarások ezek. A dolgok azonban mélyebben dőlnek el. Valahol ott, ahol lelket mond az ember. Valahol ott, ahol szemléletet mond az ember. Vagyis, hogy mivégre is szövetkeztünk. Ott dől el, hogy legalizált ingyenszex, vagy egymás önátadó megajándékozása-e a házasság... Szemléletről beszélünk. Itt dől el az is, hogy házastársul „veszem”-e a társamat, vagy netán neki ajándékozom magamat, amint ezt ő is teszi velem. Itt dől el az, hogy az „enyém”-e ő, birtoklom őt, vagy netán egymás boldoggá tevésének szent versenyére vállalkozunk? Tanúsíthatom, hogy nem könnyű eljutni az élni-től az éltetni-ig.

Fura dolgokat tapasztalok. Mint-ha az lenne a közbeszédben a modern, hogy a házasság magánügy. Ebbe ne szóljon bele se szülő, se testvér! A normákat hagyjuk meg az öregek, a régiek bigott múzeuma számára! Megérne egy tanulmányt az is, hogy meddig magánügy az életünk, és honnan közügy. Közös ügyünk. Tapasztalom, hogy a házasság

nem megy jó kapcsolati beágyazódás nélkül. Az egészséges embernek jók a kapcsolatai. Önmagával, házastársával, embertársaival... Istenével. De nagy kár, hogy manapság a jó fogalma is az önközpon-túság fogalma lett. Jó, ami nekem az. Pedig évezredek kulturális hagyományában a jó valaminek vagy valakinek olyan értéke, amely túlmutat önmagán. Tökéletesség, amely tökéletesít. A jó kapcsolat tehát egymásra hatásban megnyilvánuló érték. A jó házasság ezért több, mint nem veszekedő párkapcsolat, mint elvárásokat elviselhetően teljesítő üzemelési, működési szerződés. Jó, tudom, hogy a jónak is vannak fokozatai, mélységei. Számomra azonban a házasság sokkal nagyobb érték annál, mint hogy egy nőnek és egy férfinak egymást testileg, lelkileg, szellemileg föléli intézménye legyen. Olyan a társadalom, amilyenek az alapsejtjei. El kell szaporítanunk a jó házasságokat. Az éltetni akarókat.

De egyszerű is lenne, ha egymást meg tudnánk változtatni... Ezen fáradoznak a házasság címen egy fedél alatt küszködő tömegek. Harcosan, páros magányban. A drogos *J. Cash* country-énekes írta feleségéről: „Jun kiserette, kiimádkozta belőlem a rosszaságot.” De sok konfliktust elkerülhettem volna, ha nem feleségneveléssel, hanem önneveléssel foglalkoztam volna! Hosszú az út, hogy az egymás két szép, vagy néha nem is szép, hanem villámokat szóró szemébe nézéstől eljussunk az „együtt nézünk ugyanabba az irányba” szemléletéig... Sőt nem csupán együtt nézünk, hanem együtt is haladunk ugyanabba az irányba. Hát nem fura, hogy annyi jó példa, annyi jó szakmai segítség, világnézeti kapaszkodó ellenére még csak itt tart a házasság helyzete? Ott, hogy a törvényesen megkötött fele felbomlik, a gyerekek 40%-a házasságon kívül születik... Talán be kellene látni, hogy nem csupán a megélhetési és karrier-számárlétra érdekében érdemes évtizedeket tanulnunk, hanem emberi minőségünk javítása is megéri némi fáradozást.

Király Ignác